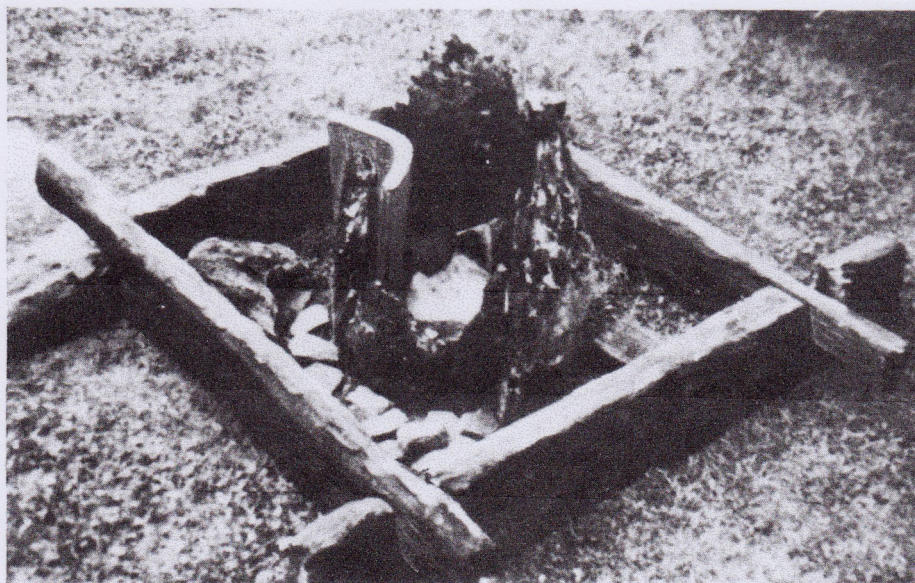

Door: W.J.H. Verwers, archeologische rubriek van Noord-Brabant, 1979/1980.

Grave, Escharen

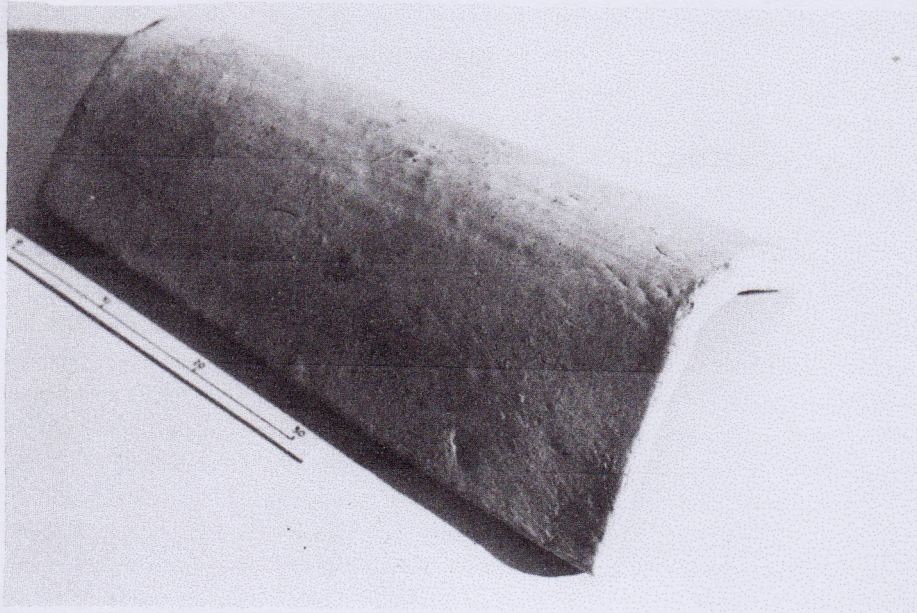
Afb. 29-33

Er is al gewezen op de prehistorische vondsten die bij ontgroningen langs de Raam te voorschijn zijn gekomen (zie p. 20). Bij dezelfde graafwerkzaamheden, maar dan meer zuidelijk op een hoge zandkop die met de veldnaam Hooge Burcht wordt aangeduid, vond M. Koolen uit Grave zeer veel Romeins materiaal. De vindplaats ligt in het dal van de Raam op ca. 100 m afstand van het stroompje. M. Koolen verzamelde niet alleen losse vondsten, maar ook de inhoud van kuilen. Tenslotte groef hij een waterput op waarvan de onderkant geconserveerd was. Deze heeft hij (tijdelijk) opgesteld in de tuin van zijn huis (afb. 29). De waterput bestond uit een vierkant van houten balken (l. 1,87 m, 25 x 13 cm), die door inkepingen aan elkaar bevestigd waren. Binnen het vierkant was een uitgeholde boomstam (diameter 55 cm) geplaatst. De onderkant ervan reikte tot 2,30 m onder het maaiveld. In de insteek van de waterput werd gevonden: een *rand* van een wrijfschaal met horizontale randlip, zwart geverniste waar

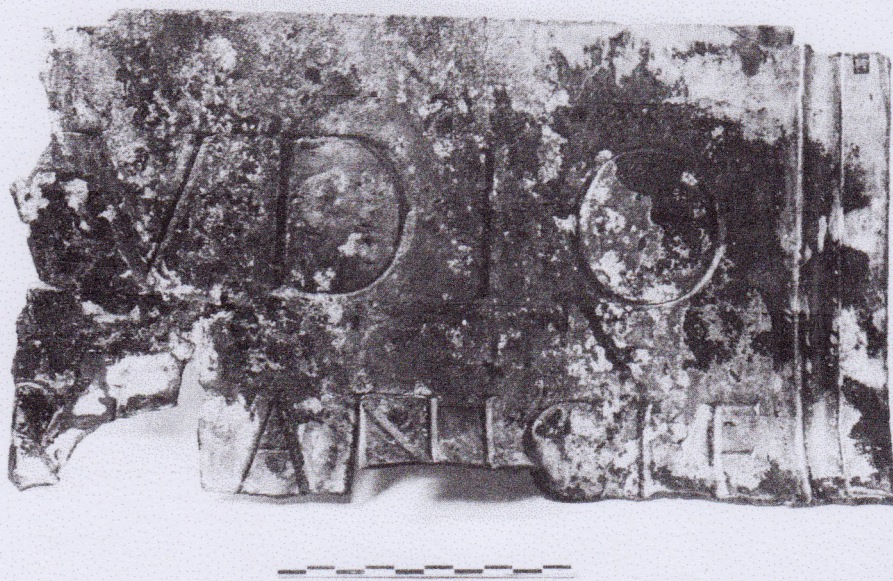
Afb. 29 Grave, Escharen

waaronder een Brunsting 1937, type 3, en wat terra nigra-achtig aardewerk, waarbij twee randen (Stuart 1963, type 201 B en S-vormig profiel). De aanleg van de put zal dus vermoedelijk hebben plaatsgevonden rond de eerste helft van de 2de eeuw n.Chr. Uit de vulling van de waterput verzamelde Koolen een dertigtal fragmenten van dakpannen en imbrices (van de laatste was er één bijzonder groot: l. 54,5, br. 24-33 cm,

Afb. 30 Grave, Escharen

afb. 30), een rand van een amfoor (Stuart 1963, type 138, datering: vanaf het midden van de 1ste tot in de 4de eeuw) en een fragment van een bronzen plaat met een gedeelte van een inscriptie:]AVDIO/]RMANICIF (afb. 31). Volgens de interpretatie van Bogaers zou de bronzen plaat een fragment kunnen zijn van een zogenaamde tabula patronatus, een soort oorkonde, die 'akten bevatten waaruit blijkt dat een gemeenschap een verdrag van gastvriendschap heeft gesloten met een invloedrijke persoon en deze tot patronus, beschermheer, heeft gekozen'. Als de namen Claudius en filius Germanicus (zoon van Germanicus) in ablativus zijn vastgelegd, zou het opschrift de twee consuls die in een bepaald jaar in functie waren en van wie keizer Claudius (41-54) als belangrijkste persoon het eerst zou zijn benoemd, vermelden. Daaraan zouden we de datum waarop het besluit officieel is vastgelegd kunnen ontleen: 42, 43, 47 of 51, omdat bekend is dat keizer Claudius toen het consulaat bekleedde.

Afb. 31 Grave, Escharen

De relatief vroege datering van de plaat vormt, naast de interpretatie van de tekst, een ander probleem ten opzichte van de aanleg van de waterput: Hoe lang was de plaat al in de eventuele nederzetting en waar is die vandaan gehaald. Het zijn vragen waarop een antwoord nauwelijks mogelijk lijkt en die de hoofdbreken van Bogaers alleen nog maar kunnen vergroten.

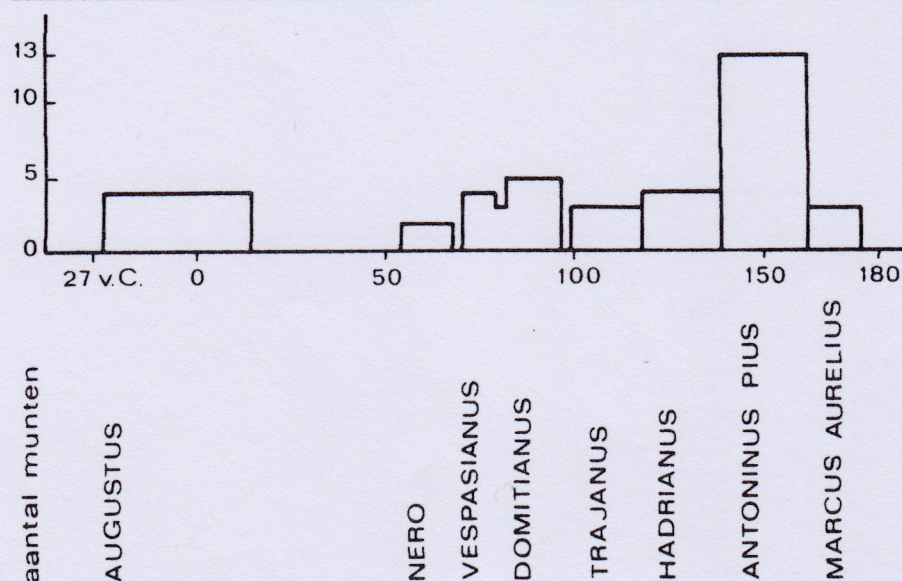
Op dezelfde vindplaats heeft J. de Wit uit Grave ca. 45 Romeinse munten verzameld, die door dr. J.P.A. v.d. Vin (KPK, Den Haag) zijn bewerkt. Volgens zijn gegevens zijn het vrijwel uitsluitend assen. De groep bevatte ook een aureus van Nero, denarius van Trajanus (RIC 56) en een sestertius van Marcus Aurelius (RIC 1098). Op de voorzijde van de gouden munt is het karakteristieke portret van Nero afgebeeld. Het randschrift luidt: IMP NERO CAESAR AUGUSTUS (afb. 32). Op de keerzijde zien we Salus

Afb. 32 Grave, Escharen. Diameter ca. 20 mm

(godin van het algemeen welzijn), zittend op een troon en een schaal in haar rechterhand. De munt is in Rome tussen 63 en 68 n.Chr. geslagen (RIC 53). Van deze groep munten is de oudste een as van Augustus (type muntmeester-serie), geslagen in 24-3 v.Chr. De regeringsperiode van Antoninus Pius (138 – 161 n.Chr.) is met 13 exemplaren goed vertegenwoordigd (zie afb. 33). In 173 – 4 n.Chr. is de jongste munt, de al eerder genoemde sestertius, geslagen.

Literatuur: Koolen 1979, Bogaers 1981

Afb. 33 Grave, Escharen